

NUMMER 4

15. FEBRUAR 1921

70. AARGANG

ERASTUS SNOW.

Erastus Snow fødtes i St. Johnsbury, Vermont, i Aaret 1818 og kom 14 Aar gammel ind i Kirken. Han blev hurtigt stærkt interesseret i Evangeliets Principper, steg snart fra Lærer til Præst, fra Præst til Ældste, indtil han i 1836 blev ordineret til Medlem af de Halvfjerdssindstyves Quorum. I de følgende 12 Aar udmærkede han sig i Særdeleshed ved sin Dygtighed som Debattor, ved sin Udholdenhed under Forfølgelserne og Trofasthed mod Profeten Joseph Smith.

Efter at have forkyndt Evangeliet rundt om i De forenede Stater og oprettet talrige nye Grene af Kirken, blev han 12. Februar 1849, da han tillige med sin Familie var ankommet til Saltsødalen, ordineret til Apøstel. Han fik nu travlt med at opbygge sit nye Hjem og deltog foruden i Dannelsen af Staten Deserets provisoriske Regering.

Paa den halvaarlige Konference i Oktober 1849 skøte den for Danmark saa betydningsfulde Begivenhed, at Erastus Snow blev udsendt paa Mission hertil for at aabne Evange-

liets Porte for det skandinaviske Folk. 14. Juni 1850 ankom han til København tilligemed Ældsterne George P. Dyke og John E. Forsgren. De blev modtaget paa Kajen af Ældste Peter O. Hansen, der var født i København, havde annammet Evangeliet i Amerika og nu var rejst i Forvejen til sit Fødeland. Broder Hansen førte nu de tre Nyankomne til et Hotel, hvor de, efter at være blevet anvist et Værelse, knælede ned og takkede Gud og indviede sig til Guds Tjeneste.

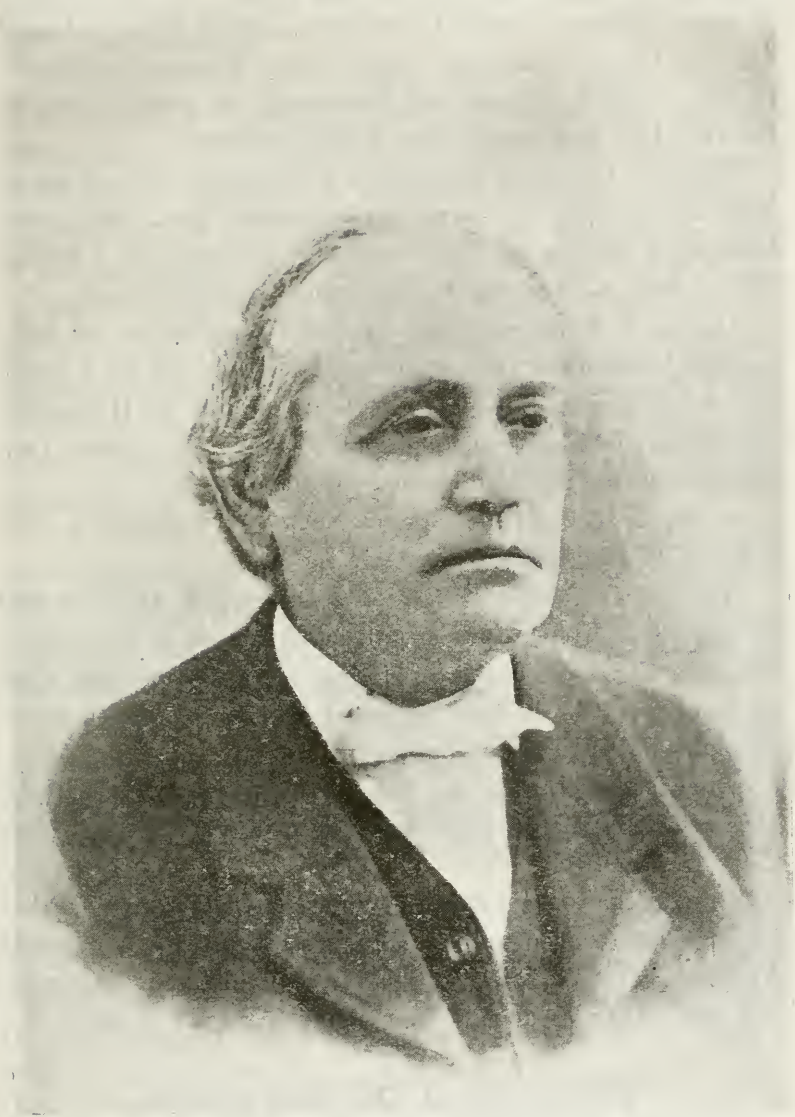
Senere flyttede de til et privat Hus — L. B. Mallings — og det varede ikke længe, forend den første sande Daabshandling i Skandinavien blev udført, idet den overvejende Del af en Baptistmenighed blev omvendt og døbt. Erastus Snow døbt 15 Personer i Øresund den 12. August 1850. Ole U. C. Monster og Anna Bechstrøm var de første, der blev døbt. 25. August blev Nadveren administreret og den første Ordination til Præstedømmet fandt Sted, idet Broder Knud H. Bruun blev ordineret til Præst.

Efter at disse første var blevet døbt, fulgte mange andre snart Eksemplet, og 15. September 1850 blev Kirkens første Gren i Skandinavien organiseret med 50 Medlemmer.

Inden Aarets Slutning havde Erastus Snøws Arbejde slaaet Rod i Danmark, og en ny Gren blev oprettet i Aalborg ved Ældste Dyke. Ældste Forsgren var rejst til Sverig, hvor det lykkedes ham at døbe nogle faa Personer, hvorefter han blev udvist. Apostel Snow begyndte nu Oversættelsen af Mormons Bog, assisteret af Ældste Peter O. Hansen og andre. Bogen blev udgivet i Begyndelsen af 1851 og var den første Oversættelse til et fremmed Sprog af denne guddommelige Beretning.

I September 1850 skrev Erastus Snow et lille Skrift ved Navn »En Sandheds Rost«, der blev udgivet baade paa svensk og dansk, og kort før han rejste tilbage til sit Hjem udgav han tillige Pagtens Bog paa dansk.

Efterhaanden tilegnede han sig et meget indgaaende Kendskab til det danske Sprog og til Folkets Sædvaner og Karakter, og vandt manges Tillid og Kærlighed paa Grund af sit

ERASTUS SNOW.

eksemplariske Liv og venlige Væsen. Det skal her bemærkes, at naar undtages England, har ingen anden Mission baaret saa rige Frugter som den, Erastus Snow grundede i Skandinavien. I 1851 udkom en Salmehog, og »Skandinaviens Stjerne« blev paabegyndt som et Maanedstidning.

Ogsaa i Danmark indlededes Forfølgelser mod Kirkens Medlemmer, men jo værre Forfølgelserne blev, desto mere blomstrede Kirken op. Nye Grene blev oprettede, og i August 1851 holdtes Kirkens første Konferenc i Skandinavien.

Da den 3. Konferenc blev afholdt i København, var henved 600 Medlemmer repræsenterede foruden nogle faa i Norge og Sverig. Erastus Snow forberedte sig nu paa sin Hjemrejse, og en stor Afskedsfest blev da holdt for ham, ved hvilken Lejlighed omkring 300 Medlemmer var til Stede.

4. Marts 1852 sejlede Erastus Snow fra København, ledsaget af 19 emigrerende Søsken.

Ved sin Tilbagekomst til Zion genoptog han Arbejdet med at organisere Grene, ligesom han ogsaa tog sig af Emigrationen over Sletterne. Siden ofrede han sig for det sydlige Utah og foretog i 1873 en kort Mission i Europa, og under denne besøgte han atter Skandinavien.

Atter hjemkommen tog han paany ivrigt Del i Kirkens Organisationsarbejde, indtil han endte sine Dage i Salt Lake City, 27. Maj 1888.

Erastus Snow var i Sandhed en stor Mand, en dyb Tænkter og et ædelt og godgørende Menneske. Hans Navn og hans Værk vil leve for evigt blandt Efterkommerne af de Mænd, der elskede og ærede ham som deres Ven og Raadgiver.

VIDENSKAB OG RELIGION.

Uddrag af en Artikel i »Vore Herrer« af Overretssagfører

E. Staal.

Videnskab og Religion.

Fritænkeriets farligste Skanse, bag hvilken en Masse Danske havde slaaet sig til Ro, var den af Fritænkerpressen udsprede Kronike, at Videnskab og Religion var i uloselig

Modstrid, og at navnlig Naturvidenskaben havde gjort det af med Kristendommen.

Det store Publikum blev længe holdt i Uvidenhed om, at de allerfleste af de berømte Naturlærde havde været erklæret gudtroende Mænd, at Pasteur havde erklæret sig »troende som en Bonde fra Bretagne«, at Voltaire skarpt havde bekæmpet Gudsformægterne som »dristige Lærde, der ræsonnerede slet«, at Darwin havde fralagt sig at være eller have været Gudsformægter og skrevet, at Plante- og Dyrelivets første Fremkomst paa vor en Gang glødende Jord kun kunde forklares ved det Mirakel, »at en skabende Gud havde indblæst Livets Aande i de første Livsformer her paa Jorden«, — at netop paa den Tid næsten alle Professorer i Naturlære ved vort eget Universitet var ivrige Kristne.

Det hændte, at naive og ukyndige tyske Fritænkere, der vilde aflægge Darwin et Besøg en Søndag, til deres umaadelige Forbløffelse horte, at Darwin med Familie — var i Kirke. Han gik der jævnlige, og han har bl. a. i høje Toner fremhævet den kristne Hedningemissions Fortjenester.

De engelske Videnskabsmænd har i en ganske anderledes Grad holdt deres Publikum underrettet om det virkelige Forhold mellem Religion og Videnskab, og derved forhindret Fritænkernes i at trække Veksler paa Publikums Uvidenhed og Godtroenhed.

I 1914 holdt saaledes 7 højtstaaende Naturlærde, deriblandt selveste Præsidenten for de britiske Videnskabsmænds Selskab, 7 Foredrag (den verdensomtalte »Videnskabsuge«) for Londons Arbejdere om Forholdet mellem Religion og Videnskab, og de erklærede alle, at Religion og Videnskab var allierede, og at Gudsformægtelsen var uvidenskabelig. Deres Foredrag foreligger paa dansk i Bogen »Videnskab og Religion«, hvis meget populære Indhold enhver let kan læse. Deres Betragtninger gaar ud paa dette: Naar intet fornuftigt Menneske vil tro, at en regelmæssig Allé eller en Maskine er »blevet til af sig selv« ved lutter blinde Tilfældigheder, hvor kan nogen

da tro, at hele Verdensmaskineriet og f. Eks. vor Jords harmoniske Naturlove og Plante- og Dyreliv har udviklet sig »af sig selv« fra de glodende Kloders Flammekaos — uden en styrende og tænkende Almagts Indgriben. — En af dem minder om Sir Francis Bacons bekendte Ord: »Lidt Viden er tilbojelig til at gore Menneskene til Gudsfor nægttere, men stor Videnskab forer Menneskene henimod Religionen«.

Sand Verdensklogskab.

Der er for en Dansk noget meget pinligt og nedslaaende ved at iagttage den Overlegenhed, hvormed mange Danske stadig stiller sig overfor alle religiøse Spørgsmaal; thi det vidner om, hvor langt disse Medborgere er sakkede agter ud i Verdensudviklingen, og hvor lidet de forstaa deres Tid og den virkelige Verden, vi lever i.

I Amerika og England har de allerfleste Præsidenter og fremragende Politikere taget ivrig Del i det kristelige Vækkelsesarbejde, særlig som Lægmandstalere, saaledes Lincoln, Mc. Kinley, Roosevelt, Taft, Wilson, Gladstone, Lloyd George o. s. v. Gladstone og hans Hustru talte ved mange kristelige Moder hvert Aar og var bl. a. aktive Medlemmer af en Midnatsmissionsforening. Lloyd George opfostredes af en Onkel — en fattig Landsbyskomager i Wales, der tillige var en stærkt søgt Lægprædikant. Lloyd George har i hele sin Manddom været blandt Lederne af den bredkirkelige Bevægelse i England, dirigeret mange Kongresser og holdt mangfoldige kristelige Taler.

6 engelske Statsministre.

Nu i Foraaret udsendte Lloyd George sammen med 5 andre Statsministre fra Kolonierne i Kanada, Sydafrika og Australien et stort kristeligt Opraab til Verdensrigets Beboere om, at kun en mægtig Vækkelse af den kristelige Aand kunde bidrage virksomt til at læge Krigens Saar.

Roosevelt var fra sin Ungdom Medlem af K. F. U. M. og talte ofte ved Foreningens Moder og samlede Penge til den.

Hans Efterfølger som Præsident, Taft, samlede som Gouvernor i Manilla 1 Million til en ny K. F. U. M. Bygning der, og som Præsident holdt han det bekendte 6 Timers »Millionmode« i »det hvide Hus« for 200 af Amerikas rigeste Mænd, hvor der tegnedes saa mange Millioner til K. F. U. M., at det endog imponerede Amerikanerne. Under Lægmandsbevægelsen holdt Taft og den engelske Gesandt Buchanan (hed han vist) et stort Mode i Washington, der omtaltes i hele Verden — undtagen i Nordtyskland og Danmark.

For et Par Aar siden skrev en Korrespondent fra New York til »Nationaltidende« omtrent følgende: Herovre vækker det ingen Opsigt, at Præsidenten eller Ministrene stikker Biblen under Armen og gaar ud og taler ved kristne Massemoder, at se store Forretningsmænd og Bankdirektorer samle hele deres Personale til Morgenandagt, eller politiske Moder, Afholdsmoder eller Fagforeningsmoder begynde med Bon eller Salmesang. — Ligeledes f. Eks. i Wales.

Da Wilson og hans Ministre for snart 8 Aar siden tiltraadte deres Embeder, meddelte de den officielle Verden i Washington, at de som kristne Mennesker frabad sig al Selskabelighed og alle ikke særlig paatrængende Forretninger om Søndagen. Wilson lyknskede for 7 Aar siden Søndagskolernes internationale Konference, særlig fordi de vænnede Ungdommen til daglig Bibellæsning, og han skrev for ca. 3 Aar siden: »Jeg beklager af mit hele Hjerte enhver Mand og Kvinde, der endnu ikke er naaet saa vidt, at de daglig læser i Bibelen.«

Jeg vil blot nævne den store Verdensbevægelse, »Lægmandsbevægelsen«, der begyndte paa et Mode i New York i 1906 og siden er gaaet henover hele den protestantiske Verden undtagen det stadig isolerede Tyskland. Den virker for at kalde Mændene til Arbejde i Herrens Tjeneste og har sendt Tusinder af Universiteternes og Børsernes o. s. v. fineste Navne op paa de kristne Talerstole. Dens Program er: »Evangeliets skal prædikes virksomt for alle 1100 Millioner Hednin-

ger endnu i dette Slægtleds Levetid«, og dens Motto er: »Vi kan og vi vil«. Talerne er kun Lægmand. Moderne kun for Mænd. Allerede en af de første Vintre samlede de 6 Millioner Mænd til Møder i Amerika, siden langt flere pr. Aar.

Et andet Træk fra Amerika: Faa Aar før Krigen kom den verdenskendte Lordbiskop af London, Dr. Ingram, en Dag ind paa Pengebørsen (Fondsbørsen) i New Yorks berømte Bankgade Wallstreet midt under den brølende Kursnotering. Paa Københavns Børs kendte ingen den berømte Taler, men i Waalstreet blev der straks raabt op, baade i Børsen og ud paa Gaden, at Dr. Ingram var paa Børsen. I samme Nu løb alle Spekulanterne fra Borsspillet og raabte, at Biskoppen skulde tale til dem, og Folk strømmede fra Kontorerne ud paa Gaden og fyldte den med de samme Raab. Biskoppen prædikede saa fra Borstrappen $\frac{1}{2}$ Time midt i Borstiden om Mammon. Scenen omtaltes i Verdenspressen, afbildedes i »Illustrated London News« o. l. I Danmark horte vi intet, og da Dr. Ingram et Par Aar efter kom til København, nævnede kun 2 kirkelige Blade ham, den øvrige By kendte og ænsede ham ikke.

»Har Manden ingen Sjæl?«

Jeg mindes fra mine første Englandsbesøg det meget sigende, overbærende Smil, jeg mødte, naar jeg kom til at omtale Mændenes religiøse Ligegyldighed paa visse Egne af »Fastlandet«. Betegnende er ogsaa en Historie, jeg har hørt her fra København, og som viser, hvor lidt Englænderne lod sig imponere af vor hjemlige »Overlegenhed« overfor Religionen.

En københavnsk Forretningsmand fik for 20—30 Aar siden Besøg af en Hovedforbindelse i London. Da Søndagen kom, vilde Englænderen ikke høre om Forretninger men se Byen, og da de passerede en af vore store Kirker og hørte Sangen, vilde Englænderen til Københavnerens Forbløffelse derind. Da de kom ud igen, sagde Englænderen: »Smuk Kirke, dejligt Orgel; — men hvor i Alverden var Mændene henne?«

»Naa—h,« sagde Københavneren en Smule selvbevidst, »her i København er Mændene kommen udover det at gaa i Kirke.«

»Nej virkelig, det var interessant,« sagde Englænderen. »Ja, man hører og ser mærkelige Forhold paa de mere af-sides Dele af vor Klode. Da jeg var i Orienten, hørte jeg, at man der ikke ansaa Kvinderne for rigtige Mennesker; de havde ingen Sjæl og maatte derfor ikke komme ned i Mo-skeen. Her synes altsaa den modsatte Opfattelse at herske. Her mener Mændene aabenbart, at de er uden Sjæl, siden de ikke gør noget for at faa den frelst.« —

DØDEN.

Om Doden har Menneskene de mest uklare Begreber; til Tider er de naturligvis triste, men ogsaa ofte absurde indtil Latterlighed.

I Middelalderens Skuespil og i den katolske Kirkes saa-kaldte Mysterier, d. v. s. sindbilledlige Optrin og Tableauer, der hentydede til bibelske Emner og Skikkelser, forestilledes Doden gerne som et Skelet: den bekendte »Knokkelmand« eller »Manden med Leen«. Hans Redskab var først og frem-mest Leen, dernæst Timeglasset.

Den katolske Kirke ønskede nemlig først at jage Skræk i Folk for derefter at stive dem af med dens mere eller mindre fantastiske Lærdomme, dens Helgener, Rosenkranse, Vokslys o. s. v. Anderledes forholder det sig med Mormonismen. Den sætter ikke sin Lid til saadanne Begrebsforvirringer som Skræk for at se Sandheden i Øjnene. Denne Skræk for Doden er meget udbredt. Derfor ynder de store Digtere at beskæftige sig med den.

Strindberg lader i sit Drama »Dodedansen« en gammel, forhærdet Officer sige de bitre Ord: »Naar jeg er død, bliver jeg læsset paa Skubkarren, kørt til Moddingen og smidt ned til al den anden Godning.«

Hvilken trosteslos Opfattelse af Doden! Ingen evig og ufor-gængelig Sjæl! Kun et jordisk Legeme, der ikke duer til andet end Godning, Affald, Skarn.

En hollandsk Digter, der betragter Doden som en velkommen Oplosning og Tilintetgørelse for et kæmpende og lidende Menneske, lader Doden selv sige:

»Jeg har ikke noget indtagende Ydre; men jeg mener det dog godt.«

Fælles for dem alle er Afskyen for Doden; den er ikke indtagende, synes de, nærmest hæslig. Hvor ganske anderledes ophøjet og skon er ikke Mormonismens Opfattelse af dette store Problem, som Menneskeheden har tumlet med saa længe, som den har eksisteret.

»Enhver Sjæl har Værdi for Gud,« siger Pagtens Bog.

Se da Doden under den Synsvinkel.

Hvad der har Værdi for Gud, dor aldrig. Ja, men saa er der jo ingen Død? Nej. Der er ingen Dod. Selv ikke for den Ringeste.

I Lyset af Guds Herlighed skal enhver Sjæl fortsætte sin Eksistens udover Gravens Skel; Aartier, Aarhundreder og Aartusinder skal svinde hen over Sjælen, men ikke sporløst; thi vokse skal den i Glans og Fylde, stige og stige, lofte sig opad i den store, stadig fremadskridende Udvikling, hvis sidste, evige Maal er Gud selv. *Der er ingen Dod!* Graven er kun en Port ind til den levende Guds evindelige Rige.

Hvornaar vil Menneskeheden mon aabne sine Øjne for disse Kendsgerninger? Hvornaar vil den læse den hellige Skrift med Forstanden og med Hjertet og se, at *der* staar det at læse om Tusindaarsriget og om det evige Liv?

Der er ingen Dod.

Einar Kiær.

MANDENS PLIGT.

Kan en Mand være bekendt at hjælpe sin Kone?

Fra »Vore Herrer«.

At et saadant Spørgsmaal overhovedet kan stilles i en Tidsalder, hvor Mand og Kvinde — og saaledes vel egenlig ogsaa deres Arbejde — skulde være ligeberettiget, maa ligge i, at Husgerning nu til Dags regnes for et mindre fint Arbejde.

Det turde da være paa Tiden at sporge, hvori bestaar i Grunden et Arbejdes Finhed?

Er det fint, fordi man ikke griser sig til ved det, eller fordi det ikke er særligt anstrengende, eller er det fint, fordi det kræver særlige Evner, som ikke alle og enhver er i Besiddelse af?

Jeg tror slet ikke, vi behøver at diskutere disse Muligheder, hvis vi blot erstatter det noget uklare Udtryk »fint« med »værdifuldt«. Problemet løser da sig selv, thi ingen kan være i Tvivl om, at det Arbejde, der gør mest Nytte, eller som daarligst kan undværes, ogsaa er det værdifuldeste. Der kunde maaske indvendes, at efter denne Definition kommer Kunst, ja selv en stor Del af Videnskaben, ikke til at høre til de værdifuldeste Arbejder.

Hertil maa svares, at Værdien af Kunst og Videnskab sikkert ogsaa ofte overvurderes. Den Kunst og Videnskab, der ikke tilfører Menneskene aandelige Værdier af Rang, eller som i sig bærer Spiren til praktiske Fremskridt, kan i Virkeligheden ogsaa undværes bedre end noget andet.

Ser vi paa Husgerningen, er det klart, at der er intet Arbejde, der daarligere kan undværes. Hvormeget man end simplificerer Samfundsordningen, Hjemmene med deres Husgerning bliver staaende. Hvor kan der da være Tvivl om, om en Mand skulde behøve at skamme sig for at hjælpe sin Kone!

Sporgsmaalet er blot, om han har Evne dertil!

Bornepleje ligger sikkert langt bedre for Kvinden end for Manden, men hvad anden Husgerning angaar, kan jeg ikke tænke mig, at Kvinden skulde være Manden overlegen. Den fineste Mad laves dog altid af Kokke, og det bedst syede Toj er skræddersyet. Fejlen ligger i, at Manden ikke er oplært til Husgerning, og dette skyldes atter Skolen. I Skolerne burde Husgerning være et Hovedfag, og det vel at mærke ikke blot for Piger, men ogsaa for Drengene. Det vilde da falde ganske af sig selv, at Manden baade som Dreng, Ungkarl og Ægtefælle

tog Del i det huslige Arbejde, naar det var nødvendigt, og naar han havde Tid til det.

Skolen bærer ikke blot en væsentlig Del af Skylden for de for Tiden herskende vanskelige Forhold i Hjemmene, men ogsaa for saadanne Meningsløsheder i Arbejdsforholdene, at der kan være Arbejdsløshed i et Fag, medens man i et nærbeslægtet Fag savner Arbejdskraft. Saa længe man i Skolen — bortset fra Læsning, Skrivning og Regning — intet lærer af det, man har Brug for i det praktiske Liv, men spilder uforholdsmæssig megen Tid paa døde Sprog, Matematik og Historie i Stedet for foruden Husgerning at lære saa megen Sløjd, at man selv kan foretage alle i Huset almindelig forekommende Reparationer lige til Malning, Tapetsering og Bygning af et lille Sommerhus, saa bliver de, der ikke senere gennem deres Profession lærer praktisk Arbejde, ynkelige, ubehjælpelige Individuer, og selv Haandværkerne bliver altfor ensidige til at kunne tage fat paa andet end netop deres Speciale.

Det stillede Spørgsmaal hænger saaledes sammen med andre vigtige Samfundsproblemer og bunder dybt i selve Skoleundervisningen, men de Opgaver, der skal løses, vil egentlig kun volde Vanskeligheder i den første Generation, for er Bornene først saa heldige at have faaet praktiske Forældre, saa vil Hjemmene af sig selv gøre Bornene til praktiske Mennesker med Interesse og Respekt for Haandens Arbejde. — —

Professor *Orla-Jensen*.

NUTIDS-UNGDOMMENS ØDSELHED.

(Fra »Frisk Luft«).

Som bekendt er der for Tiden en kraftig Bevægelse oppe mod den Anvendelse af Pengene, som det saakaldte Ligelønnings-System foraarsager indenfor Ungdommens Rækker, idet de unge Mænd og Kvinder med fuld Løn fra 18—19 Aars Alderen, uden Forsorgelsespligter, hurtig opnaar en økono-

misk Stilling, der langt overstraaler den gifte Arbejders, og som de aldeles ikke paa forstandig Vis søger at udnytte, hverken med Hensyn til egen Fremtid for Øje eller for Samfundsforholdenes Bedring gennem nødvendigheden Sparsommelighed.

Det er desværre en Kendsgerning, at unge Haandværkere med en Aarsindtægt af op til 5 à 6000 Kr. og unge Piger med en Aarsindtægt af op til 3 à 4000 Kr. fuldstændig lever disse Penge op. De unge Mænd gaar paa Restauration og drikker, — ofte til Skam og Skændsel for dem selv, — den dyreste Spirituosa, ryger, uden Spor af Hensyn til hvad det koster, fra Morgen til Aften de dyreste Cigarer og Cigaretter. De unge Piger drikker sig vel endnu ikke berusede, men de er kommen godt med hvad Rygningen angaar, og sammen med deres mandlige Ledsagere fylder de Teatrene, Varietéerne, Biografteatrene Aften efter Aften, paa forudbestilte Billetter til dobbelt Pris. Nydelsessyge, Letsindighed i stor Maalestok, Overflod af Luksus, Overmod i daglig Omgang overfor Ældre, det er det, som karakteriserer Ungdommen i denne Valutaens synkende Kursnoterings nedadgaaende Tidsperiode.

Og saa den Ungdom, der fra Konfirmationsalderen forlader Skolen. Her er det ikke Tidsparolen at søge Plads som Lærling ved et eller andet Fag. Nej, Budpladserne med deres høje Lonningstilbud op til 60 à 70 Kr. om Ugen lokker forforende, og de fleste falder for Fristelsen, uden at Forældrene gør Skridt til at hindre denne Ungdommens Demoralisation, som befordres ved de nykonfirmerede Drenges fuldstoppede Lommepenge.

»Jeg var en Dag inde i en Cigarforretning,« fortæller Arbejdsgiverforeningens Formand, »da kom der en halvvoksen, uniformeret Fyr. Sin Cykle havde han stillet udenfor, sig selv hængte han over Disken. Hatten tog han naturligvis ikke af. Han forlangte 4 til 30 og blev ekspederet. Hvormeget er det? spurgte han. Det er 4 til 30, svarede Cigarhandleren. Jamen *hvormeget* er det? gentog Fyren. Cigarhandleren blinkede til mig og sagde: Ja, det bliver jo 4 Gange 30. Og minsandten,

om den unge Herre ikke spørger for tredje Gang: *Hvormeget* bliver det? Saa fik han at vide, at det blev 1 Kr. 20 Øre, og saa betalte han. Men selv kunde han ikke multiplicere 30 med 4! Hvad vil det Bud senere stille op mod Livet? Hvad bliver der af den Stakkel, der kan tillade sig at ryge lange Cigarer, naar han er 16 Aar, men ikke er i Stand til at gange 30 med 4? Maaske var han et særligt uheldigt Eksemplar af Typen, men selve Typen er klar nok, og den trækker flere og flere til sig. Jeg spørger: Hvad har Hjemmet gjort for de Born? Og hvad har Skolen gjort for dem?«

— Vi har berørt et Spørgsmaal, som for Tiden er brændende, og som ogsaa har været fremme i Rigsdagen. Det staar paa en Maade indirekte i Forbindelse med vore Bestræbelser, og det er vort Haab, at den Modvægt, der stilles op mod Ungdommens vanvittige Ødslen med Penge, maa føre til Forholdsregler herimod til Gavn for Ungdommen selv.

HVAD SKAL VI GØRE MED KONG NIKOTIN.

(Fra Amerika. — Fra »Frisk Luft«).

Jeg antager, at Folkeopinionen med Hensyn til Tobaksspørgsmaalet i vor Tid staar saa nogenlunde paa samme Standpunkt, som den stod for en 30 Aar siden ligeoverfor Brændevinstrafiken. At Kong Nikotin er et saadant Udyr som Kong Alkohol var, det vil jeg ikke paastaa; men at han er en ond Konge, som fordærver Folkestyret — det er vi vel for det meste enige om. Og nu, mens vi holder paa at afsætte baade Smaakonger og store Kejsere og indføre Folkestyre, hvorfor da ikke ogsaa afsætte denne Tyran, som fordærver vore Sonner og er en Plage for vore renlige og skikkelige Modre og Dotre — ja, som forbruger saa meget af vort Lands frugtbare Marker til bare Skade. Tænk blot i Aar, om alle de Acres af vort Lands bedste Jord, som var plantet for Røgekongen, havde

været beplantet med Næringsstoffer, hvilken Forandring vilde det ikke have været i Ernæringssspørgsmaalet.

Formanden for Tobakshandlerforeningen i Minneapolis afgav nylig sin Aarsrapport. Byen har under Aaret 1919 forbrugt Tobak til en Værdi af ti og en kvart Million. Det overstiger saaledes Statens Te- og Kaffe-forbrug med tre og en kvart Million om Aaret.

Minneapolis er et af Landets Hovedpunkter for Trælasthandel, og alligevel har Tobakshandelen oversteget Tommerhandelen med 250.000. Det antages, at vi har 400.000 Indbyggere i vor vakre By. Efter den Regning kommer Tobaksforbruget op paa 25 Dollars pr. Mand, Kvinde og Barn. Naar man i Almindelighed regner i Gennemsnit $4\frac{1}{2}$ Person pr. Familie, saa bliver det 115 Dollars pr. Familie aarlig. Naturligvis er der mange Individer, som ikke har forbrugt sin Andel; men saa har mange brugt saa meget mere.

Minneapolis, hvor en saa stor Del Fattige findes, at Kirken maa uddele Penge, Mad og Klæder for Tusinder af Dollars hver Maaned, har dog Raad til at forbruge 115 Dollars til Tobak for hvert Hjem i Staten paa et Aar. Vi har ikke Raad til at betale vore Skolelærerinder ordentlig Løn; men vi har Raad til at lægge over 10 Millioner i Tobakspiben i et Aar og tænde Ild derpaa. Store Tommerlagre ses, hvor man gaar, vældige Jernbanetog korer kolossale Læs hid og did. Tænk, raaber en Enthusiast, hvilke Hjem jeg skulde bygge til de Fattige, om jeg fik denne Produktion bare for et Aar. Jeg svarer: Tænk, hvilke Hjem vi skulde bygge Fattige, om vi fik Tobakspengene for et Aar. Vi skulde da kunne bygge et 4000 Dollars Hjem til to Tusinde og fem Hundrede fattige Familie hver (og flere Fattige har vi ikke), og endda fik vi igen 250.000 Dollars til at plante Blomster omkring dem med. Tænk en ny By herude ved Lake Minnetonka paa 12 Tusinde Indbyggere med to Tusinde og fem Hundrede vakre Hjem, og alt dette for bare 12 Maaneders Tobakspenge.

H. I. Bonkerud.

FRIHED.

Frihed! din stærke, din mægtige Rost
toner til os gennem Livet,
Genklang den finder saa dybt i hvert Bryst,
vækker de slumrende Kræfter.

Frihed! Du skønne, bevingede Ord,
fremad Du vinker vor Længsel,
mens vi dog skue dit blodstænkte Spor
gennem Aartusinders Kampe.

Frihed! naar lyder dit vældige Raab,
samler Du Unge og Gamle,
sammen Du smelter Minde og Haab,
løser og løfter det Bundne.

Frihed! Du Gave, som bragtes til Jord,
hvergang et Menneske fødtes,
dybt i hver Sjæl din Kærlighed bor,
aldrig dens Flamme kan slukkes.

Frihed! din herlige, liflige Sang
lyder fra Vuggen til Graven.
Aldrig forstummer den Paradis Klang,
aldrig dens Røster fra oven!

E—h.

INDHOLD:

Erastus Snow 53 Videnskab og Religion 56 Døden..... 61 Mandens Pligt..... 62		Nutids-Ungdommens Ødsel- hed 64 Hvad skal vi gøre med Kong Nikotin 66 Frihed 68
---	--	---
